

vergadering **C13 – LAN1**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 5 oktober 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de mosselproductie in de Noordzee - 2831 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het proces van individuele huisvesting naar groepshuisvesting bij de Vlaamse zeugenhouders - 2745 (2010-2011)	4
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de erkenning van het witblauwras - 2748 (2010-2011)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over tegenstrijdigheden bij de uitvoering van beheersovereenkomsten - 2867 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de beheersovereenkomsten ter bestrijding van erosie - 2892 (2010-2011)	7

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de mosselproductie in de Noordzee - 2831 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, minister-president, dit jaar zijn er geen Belgische mosselen te koop. Drie jaar geleden waren er nog twee mosselkwekers, maar de kweekinstallaties van beide kwekers bleken moeilijk bestand tegen het barre weer op de Noordzee. Zowel het Belgicaproject van het privébedrijf Reynaert-Versluys als het mosselproject Flanders Queen van de Stichting Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO) werkten met een hangcultuur in open zee, waarbij de mosseltouwen opgehangen worden in kooien. Al snel bleek dat die manier van mosselkweek niet ideaal was. De kooien zijn te groot en kunnen moeilijk overleven in de Noordzee.

De SDVO gooide in 2010 al de handdoek in de ring, mede door de gekende financiële perikelen, waarover we het hier ook hebben gehad. De kweekinstallaties van het Belgicaproject liepen dit jaar zware schade op door de voorjaarsstormen, waardoor de Belgicaproductie is stilgevallen. Tegen eind 2011 wordt beslist over de overlevingskansen van de Belgicamossel.

Minister-president, ziet u nog een toekomst voor de mosselproductie in de Noordzee of ergens anders? Kan Vlaanderen een ondersteunende rol spelen? Indien niet, waarom niet of indien wel, hoe ziet u dat?

In Nederland roept het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie ondernemers op om zich in te schrijven voor experimenten op de Noordzee op het gebied van mosselproductie. Acht u het zinvol om samen te werken met Nederland om na te gaan welke alternatieven er voor mosselproductie op de Noordzee haalbaar zijn? Indien niet, waarom niet? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Dank u, voorzitter. Minister-president, ik heb tijdens het reces via een schrijven documenten gekregen. De persoon in kwestie, die anoniem is, zegt dat het project Belgicamossel de voorbije jaren met Vlaams geld gesponsord werd voor 424.000 euro. Ik verbaas me daarover. Ik weet daar niets van. Klopt dat?

Ik vind het ook eigenaardig dat Vlaanderen een Belgicamossel sponsort. Het kon even goed een Flandriamossel zijn.

De persoon klaagt ook aan dat de laatste oogst van de Belgicamossel niet voor onze kust werd gevangen, maar van Frankrijk afkomstig was, en toch verkocht werd als Belgicamossel. Wat is uw reactie daarop, minister-president?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Verstreken, ik kan op uw vragen drie keer ja antwoorden.

Mijnheer Sintobin, misschien kan die anonieme brief me worden bezorgd. Ik heb het laten nakijken: we hebben geen steun gegeven aan Belgica. Wel was er een pilootproject in 2007 van de SDVO, maar nadien niets meer. Dat is hier ook al aan bod gekomen. In het kader van dat pilootproject is toen 309.000 euro toegekend, maar sindsdien is er geen enkele steun verstrekt, zeker niet aan het Belgicaproject, dat trouwens iets commercieels is. Ik zal dat echter nog eens op papier zetten en het overmaken aan de voorzitter en de secretaris. Ik geef alle informatie transparant mee, zodat er geen enkel misverstand over bestaat.

Mijnheer Verstreken, ik heb nog een wat uitgebreider schriftelijk antwoord op uw vragen, dat ik u zal geven. Ik ben ervan overtuigd dat er een toekomst is voor de mosselproductie in de Noordzee. Er zijn wel belangrijke hindernissen, maar men beschikt nu over nieuwe technieken. We hebben mogelijkheden.

Het is nog wat te vroeg om een uitspraak te doen over mogelijkheden in de windmolenparken. Eerst moeten die parken afgewerkt zijn en moet de toestand gestabiliseerd zijn. Dan pas kan er uitgebreid onderzoek naar de mogelijkheden gebeuren. Ik denk dat we daar een toekomst hebben.

Vlaanderen kan een rol spelen. Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) is ervan overtuigd dat Vlaanderen een ondersteunende rol kan spelen, gezien de opgedane ervaring met offshore technieken in mosselteelt. Ondersteunend houdt in: faciliterend voor reders die geïnteresseerd zijn en wensen te investeren in productiecapaciteit en aansluiting kunnen vinden verderop in de commerciële keten.

Grensoverschrijdende samenwerking met Nederland zowel voor visserij als aquacultuur bestaat en hieruit zijn al succesvolle producten ontwikkeld voor de visserij. Dat is dus bijzonder zinvol. In Vlaanderen hebben wij eerder negatieve ervaringen met de mosselkweek, en vooraleer een oproep te doen naar mogelijke investeerders, moeten de fundamentele voorwaarden vervuld zijn. Die elementen geef ik u schriftelijk wat meer uitgebreid. Biologisch heeft de Noordzee potentie. We moeten er met die nieuwe technieken verder aan werken, met de juiste instrumenten.

De heer Johan Verstreken: Dank u wel, minister-president. Ik kijk uit naar de extra aanvulling die u mij schriftelijk bezorgt.

De voorzitter: Het wordt u onmiddellijk bezorgd.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het proces van individuele huisvesting naar groepshuisvesting bij de Vlaamse zeugenhouders - 2745 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, in 2013 wordt groepshuisvesting voor zeugen verplicht in de EU. Ik heb de cijfers voor de omschakeling nagekeken. Nauwelijks twee jaar voor de deadline van 2013 is slechts 36 procent van de Vlaamse zeugenhouders in orde en slechts 13 procent heeft concrete plannen om tegen 2013 over te schakelen. Voor heel wat bedrijven lijkt de verplichte omschakeling te leiden tot stopzetten van de kweek. Vooral de grotere bedrijven of nieuwe bedrijven zijn al in orde.

De voornaamste redenen waarom heel wat zeugenhouders nog geen plannen hebben om de huisvesting aan te passen, is dat ze onvoldoende investeringsruimte hebben en de steeds aanhoudende crisis in de varkenshouderij. We hebben nog amper 18 maanden te gaan tot de deadline. Een op de drie varkenshouders zegt met zeugenhouderschap te zullen stoppen. Hierdoor zal het aantal zeugenhouders op korte termijn sterk dalen, maar zal de gemiddelde bedrijfsomvang sterk toenemen.

Minister, het is een heel gevoelig debat. Er zijn al mensen omgeschakeld, die hebben de investeringen al gedaan. De cijfers zijn wat ze zijn. Bent u zich bewust van deze situatie? Wat vindt u ervan? Ziet u een mogelijkheid om een initiatief te nemen voor meer voorlichting, stimuli en begeleiding bij de Vlaamse zeugenhouders? Ziet u een mogelijkheid om nog

andere maatregelen te nemen? Beschikt u over cijfers op Europees niveau? Zijn die gelijkaardig of verschillend?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik ben me bewust van de situatie. U haalt de cijfers uit een tweejaarlijkse enquête die sinds 2003 door het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en de Afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling (ADLO) wordt uitgevoerd. Uit deze enquêtes blijkt duidelijk dat de omschakeling gestaag maar traag verloopt, dat een aanzienlijk deel overweegt met de zeugenhouderij te stoppen en dat de redenen hiervoor economisch van aard zijn. Het is uiteraard begrijpelijk dat in tijden van crisis investeringen zo lang mogelijk worden uitgesteld en dat er bij het bepalen van de toekomstplannen eerder voor wordt gekozen een bepaalde tak af te stoten.

Uit de eerder vermelde enquête blijkt dat een gebrek aan informatie over wetgeving en groepshuisvestingssystemen geen belangrijke reden is dat de omschakeling wordt uitgesteld of niet zal gebeuren. Zowel door de voorlichtingsdiensten van het Departement Landbouw en Visserij als door het ILVO is sinds de publicatie van de Europese richtlijn heel wat voorlichting over het thema gegeven, gebaseerd op praktijk- en onderzoekservaringen in Vlaanderen en in Nederland. Binnenkort, namelijk in december, wordt op de stand van het beleidsdomein Landbouw en Visserij op Agribex het thema groepshuisvesting van zeugen nogmaals onder de aandacht gebracht.

Sinds 2004 is er via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) steun mogelijk voor investeringen in groepshuisvesting en ammoniakemissiebeperking. Varkensboeren die een investering uitvoeren om hun zeugenstal om te bouwen voor groepshuisvesting, krijgen daarvoor 18 procent overheidssteun via het VLIF. Waar het aandeel van varkensstallen in het totale bedrag in 2004 minder dan 1 procent bedroeg, was dit in 2010 15 procent met een hoogtepunt van 18 procent in 2007. Dat is wel belangrijk. De inspanningen op het vlak van voorlichting, investeringssteun en begeleiding worden onverminderd voortgezet.

Binnen enkele weken zal ik na een laatste overleg met de sector een aantal maatregelen bekendmaken in het kader van een actieplan voor de Vlaamse varkenshouderij. Dit plan is de uitkomst van de dialogdagen varkenshouderij die de afgelopen maanden hebben plaatsgevonden. Het plan zal een aantal structurele maatregelen bevatten om het eigen specifieke karakter van de Vlaamse varkenshouderij en haar positie op de internationale markten te verstevigen. We zijn daar heel intensief mee bezig geweest. We zitten in de laatste rechte lijn. We toetsen nog een en ander af en dan kan dat worden bekendgemaakt en ook hier worden besproken.

De Europese Commissie voert momenteel een bevraging uit bij de lidstaten met betrekking tot het aandeel bedrijven dat op 30 juni 2011 voldeed of tegen 31 december 2012 zal voldoen aan de eis tot groepshuisvesting. In afwachting van deze resultaten wordt uitgegaan van volgende situatie. Lidstaten waar de omschakeling nagenoeg volledig is, zijn het Verenigd Koninkrijk en Ierland. Lidstaten waar de helft tot drie kwart van de bedrijven zijn omgeschakeld, zijn Denemarken, Nederland, Duitsland en Oostenrijk. Lidstaten waar een derde tot de helft van de bedrijven zijn omgeschakeld, zijn België, Frankrijk, Spanje en Italië. Van andere lidstaten zijn voorlopig geen gegevens bekend of wordt aangenomen dat de omschakeling nog minder ver gevorderd is.

De heer Jan Verfaillie: Ik dank u voor uw antwoord, minister-president.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, één zorg wil ik nog uiten. Er is de ruime groep die overschakelt. Dat moet uiteraard nog verder worden gestimuleerd. Daarnaast zijn er de mensen die op pensioengerechtigde leeftijd komen en de investering uiteraard niet meer doen. Er is ook een groep die het om financieel-economische redenen niet aankan. Ook daaraan moet de nodige zorg worden besteed.

De voorzitter: Collega's, we bouwen een verslagmoment in over de dialoogdagen varkenshouderij in de loop van november met de minister-president en zijn kabinet.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de erkenning van het witblauwras - 2748 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, Vlaanderen en Wallonië werken samen aan een dossier voor de erkenning van witblauwras als Europese oorsprongsbenaming. Dit vloeit nog voort uit het Vlaams actieplan vleeshouderij, aldus de minister die deze zomer de jaarbeurs van Libramont bezocht, op uitnodiging van zijn Waalse collega Lutgen.

De toekenning van een erkenning gebeurt door de Europese Commissie en verloopt in twee fases. Een eerste fase is een beoordeling van het dossier door een Vlaamse adviescommissie en duurt zes maanden. Als dat dossier is doorgestuurd naar de Europese Commissie moet die binnen het jaar een beslissing nemen. Na deze beslissing is er nog eens een bezwaarperiode van zes maanden. In de commissievergadering van 12 mei 2010 kwam deze materie al eens aan bod, op initiatief van de heer De Meyer.

Minister-president, wat is de stand van zaken in dit dossier? Hoe ver staat het met de uitwerking van het dossier onder begeleiding van het departement Landbouw? Hoe verloopt het overleg met Wallonië? Is er nog discussie over de benaming Belgisch witblauw rundvlees, die samenvalt met de rasbenaming? Zijn er nog knelpunten die weggewerkt moeten worden?

De voorzitter: Ik dank uiteraard de heer Verfaillie voor de perfecte opvolging van mijn vraag van 12 mei 2010. Dat is taakverdeling.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ongelofelijk. Als de oppositie zich daar nu nog bij aansluit, is het volmaakt. Opdracht volbracht. Dan kan ik rust nemen, maar ik vrees dat dat nog niet voor de volgende weken zal zijn. Zoals aartsbisschop Tutu heeft gezegd: "Wij zijn de gevangenen van de hoop." (*Opmerkingen*)

Mijnheer Verfaillie, de landbouworganisaties in Vlaanderen en Wallonië hebben samen een eerste versie van het dossier uitgewerkt. In Vlaanderen is dit dossier ondertussen een eerste keer voorgesteld en besproken met de geïnteresseerde witblauwproducenten. Er zijn ook contacten geweest met producenten uit andere lidstaten die in het verleden met succes een gelijkaardig initiatief genomen hebben, zoals de producenten van Maine-Anjou in Frankrijk. Uit de ervaringen van producenten met een erkenning kunnen we onder andere leren met welke praktische elementen het beste rekening te houden. Het gaat de goede richting uit.

Tot op heden verloopt het overleg met Wallonië vrij goed. De commerciële visies op het dossier lopen wel wat uiteen. Er zal dus nog verder overleg nodig zijn om alle standpunten op dezelfde lijn te krijgen. Zo zullen we er wel geraken.

Ik verwijst naar de discussie van 12 mei 2010. Het feit dat de benaming Belgisch witblauw rundvlees samenvalt met de benaming van een ras kan een mogelijk knelpunt vormen in dit dossier, maar het sluit een erkenning zeker niet uit. Belangrijk zal zijn om in het dossier een goede motivatie op te bouwen, die de duidelijke link tussen het Belgisch grondgebied en het Belgisch witblauw rundvlees aantoont.

Het succes van een erkenningsdossier hangt samen met de goede samenwerking tussen alle betrokken producenten. Zij spelen een belangrijke rol. De visies over de productievoorwaarden die gekoppeld zouden worden aan het Belgisch witblauw rundvlees, dat zou erkend worden als Beschermde Geografische Aanduiding (BGA), lopen momenteel nog niet volledig gelijk. Punten waarover nog discussie bestaat, zijn de herkomstregistratie, de afbakening van de doelgroep en het productiegebied. Hierover wordt in de loop van de komende maanden verder overlegd tussen alle betrokken partijen. Waar nodig zal het departement Landbouw en Visserij en het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) de Vlaamse producenten en de betrokken landbouworganisaties verder ondersteunen en faciliterend optreden bij het overleg met Wallonië.

De heer Jan Verfaillie: Ik dank u, minister-president.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: De kalveren van deze koeien kunnen niet op een natuurlijke manier ter wereld komen. De vorige keer zei u, minister-president, dat het aspect dierenwelzijn eventueel zou worden meegenomen, om niet te veel bezwaarschriften te hebben. Is dat nog aan de orde?

Minister-president Kris Peeters: Ik herinner me dat nog goed, mevrouw Eerlingen. De problematiek van het niet meer op natuurlijke wijze kunnen kalveren heeft ook te maken met de heupen enzovoort. Dat is een zorg die toen is geformuleerd en die nog altijd wordt meegenomen. Er wordt toch extra aandacht aan besteed. Als ik me niet vergis, wordt er in de kweek steeds meer aandacht aan besteed om ervoor te zorgen dat het kalveren toch op natuurlijke wijze zou kunnen gebeuren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over tegenstrijdigheden bij de uitvoering van beheersovereenkomsten - 2867 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Tine Eerlingen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de beheersovereenkomsten ter bestrijding van erosie - 2892 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, we hebben het in deze commissie al vaker gehad over de beheersovereenkomsten die de landbouwers kunnen afsluiten met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), waarbij ze een steentje kunnen bijdragen aan een beter milieu. Voor die extra inspanning die de landbouwers leveren in het kader van de beheersovereenkomsten, krijgen ze een vergoeding, als ze een aantal randvoorwaarden naleven, die worden gecontroleerd het Agentschap voor Landbouw en Visserij (ALV).

In de praktijk blijken er bij de uitvoering van die beheersovereenkomsten soms tegenstrijdigheden te bestaan tussen de voorwaarden van die beide instanties. Door te voldoen aan de voorwaarden van de ene, voldoen de landbouwers niet meer aan de controlecriteria van de andere. De landbouwers die het goede voorbeeld geven qua milieubeheer, dreigen bestraft in plaats van beloond te worden. Zo dreigt ook het beoogde effect van deze beheersovereenkomsten verloren te gaan.

De concrete aanleiding voor mijn vraag is een situatie in Sint-Truiden, een stad die eigenlijk een voorbeeld is als het gaat over het bestrijden van erosie en wateroverlast. Ook de landbouwers leveren een belangrijke bijdrage aan die erosiebestrijding, onder meer door de aanleg van bloem- en grasstroken, grachten en dammen aan de rand van hun akkers. Daartoe sloten ze een beheersovereenkomst af met de Vlaamse Landmaatschappij, waarbij ze een strook van 10 tot 30 meter aan de rand van hun akkers tegen een vergoeding ter beschikking stellen en het engagement aangaan om die te onderhouden zonder het gebruik van sproeimiddelen. Beleidsmatig is dat heel positief, met het oog op het aanpakken van water- en modderoverlast aan de bron. Dat dit project resultaten oplevert, is bewezen, en het is lovenswaardig dat die landbouwers daaraan willen meewerken.

Bij de controle blijkt echter dat ze eigenlijk worden beboet door het Agentschap voor Landbouw en Visserij omwille van de aanwezigheid van distels en onkruid langs de akkers. Ze kunnen echter moeilijk voldoen aan die voorwaarden, aangezien ze geen bestrijdingsmiddelen mogen gebruiken. Er blijkt dus een zekere tegenstrijdigheid te bestaan tussen de voorwaarden van de VLM, die zegt dat ze van die stroken moeten afblijven, en die van het agentschap, dat stelt dat er geen onkruid op mag staan. De vrees bestaat dan ook dat die landbouwers op termijn zullen afhaken, omdat ze de door het agentschap opgelegde verplichtingen niet kunnen nakomen, met als gevolg dat de erosiebestrijding in die gemeenten terug naar af zal gaan. Dat zou uiteraard een heel spijtige evolutie zijn. Overleg tussen de betrokken actoren met het oog op het wegwerken van die tegenstrijdigheden lijkt me dus raadzaam.

Minister-president, bent u op de hoogte van die problematiek? Weet u of er al overeenkomsten in het kader van de erosiebestrijding werden stopgezet om die reden? Bestaat er structureel overleg ter zake tussen de VLM en het ALV? Zo ja, wat is de stand van zaken? Welke maatregelen zult u nemen om deze en soortgelijke problemen op te lossen en in de toekomst te vermijden?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Voorzitter, minister-president, sinds 2005 kunnen landbouwers in welbepaalde beheersgebieden beheersovereenkomsten ter bestrijding van erosie afsluiten met de VLM. Onder meer in mijn streek is die erosie een groot probleem. Onder andere de aanleg en het onderhoud van grasbufferstroken, grasgangen en aarden dammen met erosiepoel kunnen bijdragen tot die erosiebestrijding. Die maatregelen hebben hun nut al bewezen. Zo zorgen ze ervoor dat die vruchtbare bodem ter plaatse blijft en dat de overlast als gevolg van die modderstromen wordt tegengegaan. Uit cijfers van de VLM blijkt dat de maatregel in de loop der jaren alsnog populairder is geworden bij de landbouwers. Zowel het areaal als het aantal afgesloten beheersovereenkomsten stijgt elk jaar. In 2010 bleek dat er al 855 contracten waren aangegaan.

Om de Europese steun in het kader van de beheersovereenkomst te ontvangen, moeten een aantal randvoorwaarden worden nageleefd. Mevrouw Robeyns heeft daar ook al naar verwezen. Het agentschap controleert jaarlijks een aantal landbouwers op de effectieve naleving hiervan. Dat is ook belangrijk. Recent vernamen we echter dat een aantal boeren uit Sint-Truiden die een dergelijke beheersovereenkomst hadden afgesloten, op de vingers waren getikt door het ALV. Een van de randvoorwaarden waarbij meermaals tekortkomingen werden vastgesteld, is die van dat minimale onderhoud van percelen. Er werd een groei van onkruid of een overvloedige aanwezigheid van distels vastgesteld. Op grond van de artikelen 43 en 44 van het koninklijk besluit van 19 november 1987 moeten vier soorten distels, die schadelijk worden geacht voor de landbouw, worden bestreden. Het gaat om de akkerdistel, de speerdistel, de kale jonker en de kruldistel. Het feit dat bepaalde stroken onbewerkt en begroeid moeten blijven in het kader van de erosiebestrijding maakt natuurlijk dat die stroken gevoeliger zijn voor de aanwezigheid van die distelsoorten. Door de voorwaarden in het kader van de erosiebestrijding na te leven, lopen die boeren dus een groter risico op de

aanwezigheid van distels, waardoor ze een deel van hun vergoeding in het kader van het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) zouden kunnen mislopen.

Zowel het ALV als de VLM zou op de hoogte zijn van het probleem. Ze gaven in de krant ook al aan die dossiers samen met betrokkenen te zullen onderzoeken. Minister-president, heeft er ondertussen al overleg plaatsgevonden tussen het ALV, de VLM en de betrokken landbouwers? Wat zullen de gevolgen zijn voor de landbouwers in kwestie? De beheersovereenkomsten voor erosiebestrijding worden afgesloten sinds 2005. Was er in het verleden dan geen probleem op dat vlak? Is dat een nieuw probleem? Hoe ging de administratie daar tot voor kort mee om?

In welke mate vormt die beoordeling door het ALV een bedreiging voor de opzegging van die lopende beheersovereenkomsten en het aangaan van nieuwe contracten? Ik kan me voorstellen dat landbouwers niet meer geneigd zijn om die overeenkomsten af te sluiten als er te veel problemen opduiken. Op welke manier worden die landbouwers momenteel ingelicht over die randvoorwaarden die vervuld moeten zijn in het kader van de afgesloten beheersovereenkomsten en voor de uitbetaling van de financiële steun? Misschien moet de informatieverstrekking ter zake worden bijgestuurd. Ik weet niet of dat wenselijk is. Welke aanpak stellen de administraties nu voor om dergelijke situaties in de toekomst te vermijden?

De heer Jos De Meyer: Ik begrijp perfect de bezorgdheid van de beide collega's, maar ik wil erop wijzen dat, als er distels in de velden staan, en er is geen bestrijding is en zaadvorming wordt toegelaten, er het jaar nadien sprake is van een veelvoud. Mijn inziens moet men de nodige aandacht blijven besteden aan distelbestrijding.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, ik wil vooraf even kort de situatie schetsen. Die is bekend, maar het lijkt me toch goed dat te doen. Enerzijds kunnen landbouwers met de Vlaamse overheid beheersovereenkomsten afsluiten, waarbij ze het engagement aangaan bepaalde inspanningen te doen ten bate van natuur en milieu, en waarvoor ze als tegenprestatie een vergoeding ontvangen. Aan die beheersovereenkomsten zijn, naargelang de overeenkomst, specifieke voorwaarden verbonden, zoals niet maaien, in bepaalde periodes maaien en dergelijke.

Anderzijds moeten landbouwers, om hun rechten op Europese steun te behouden, voldoende hectaren 'activeren' en moeten ze op al hun percelen voldoen aan de randvoorwaarden. De randvoorwaarden behelzen de toepassing van achttien Europese richtlijnen en verordeningen, een aantal milieu-eisen met betrekking tot de goede landbouw- en milieuconditie en het behoud van blijvend grasland. Landbouwers worden op de correcte toepassing van die randvoorwaarden gecontroleerd. Wordt dat niet correct toegepast, dan wordt er een korting op de toeslagrechten toegepast. Uit ervaring is gebleken dat de voorwaarden die zijn opgelegd door de beheersovereenkomsten, niet altijd helemaal gelijklopen met de randvoorwaarden die zijn opgelegd in het kader van toeslagrechten, of minstens onduidelijkheid met zich kunnen meebrengen. Tegenstrijdig zijn ze echter niet.

Naar aanleiding van de controle op de randvoorwaarden in Limburg leek het erop dat een beheersovereenkomst voor erosiebestrijding niet verenigbaar zou zijn met het in stand houden van de goede landbouw- en milieuconditie. De vragen van mevrouw Eerlingen en van mevrouw Robeyns hebben betrekking op dat onderwerp. Ik zal daar nu heel duidelijk op antwoorden. Er werd me gevraagd of ik op de hoogte ben van deze problematiek. Een minister is natuurlijk altijd op de hoogte. Ik heb evenwel geen weet van contracten die opgezegd zouden zijn. Mocht u daar andere informatie over hebben, dan ben ik daar heel nieuwsgierig naar en ontvang ik die graag.

Er is inderdaad reeds overleg geweest, tussen het ALV, de VLM, de watering Sint-Truiden en twee betrokken landbouwers. Een aantal percelen werden door het ALV en de VLM samen bezocht op 23 september. Ook voor de andere percelen wordt een nacontrole uitgevoerd.

Het is belangrijk om te verduidelijken dat de percelen waarop de meeste onkruidverspreiding en bloeiende of zaaddragende distels werden vastgesteld, percelen waren waarop geen beheersovereenkomst rust. Als de percelen alsnog gemaaid zijn, zal geen vaststelling van overtreding genoteerd worden. Is dit niet het geval, dan zal het ALV de vaststelling van overtreding met betrekking tot het minimaal onderhoud behouden.

Er is geen verplichting tot uitstel van de maaidatum op percelen onder de beheersovereenkomst erosiebestrijding, en de pleksgewijze bestrijding van distels is steeds toegestaan. Er kan dus tegelijkertijd zowel aan de voorwaarden van de beheersovereenkomst als aan de randvoorwaarden voldaan worden.

Los van deze concrete situatie wens ik te vermelden dat reeds van bij het invoeren van de randvoorwaarden in 2005 is vastgelegd dat er voor wat betreft het minimaal onderhoud van percelen uitzonderingen worden toegestaan, indien deze verplichtingen in strijd zouden zijn met bepaalde milieudoelstellingen. Er is in het algemeen dus in een concrete oplossing voorzien mocht er een tegenstrijdigheid zijn tussen de voorwaarden van een of andere beheersovereenkomst en de randvoorwaarden.

De voorschriften en voorwaarden die zijn opgenomen in de beheersovereenkomsten erosie zijn niet strijdig met de bepalingen inzake het naleven van de randvoorwaarden. Er is dus geen enkele reden om de beheersovereenkomst op te zeggen of om te twijfelen om nieuwe contracten af te sluiten.

Alle landbouwers worden jaarlijks uitgebreid geïnformeerd over de randvoorwaarden via toelichtingsbrochures, persberichten, demonstratiecontroles en infoavonden. Daarnaast moeten ook andere actoren op het platteland dan de VLM en ALV, zoals erosiecoördinatoren, lokale overheden, regionale landschappen of wildbeheereenheden zich ervan bewust zijn dat bepaalde milieudoelstellingen of overeenkomsten niet betekenen dat bepaalde distelsoorten niet bestreden moeten worden. Dit kan onder meer gebeuren door een maaibeheer of door het lokaal aanwenden van bestrijdingsmiddelen tegen distels.

De VLM en het ALV zullen dit najaar de afspraken evalueren en bijsturen waar nodig. Het blijft immers van het grootste belang dat de landbouwers zich actief blijven inzetten voor een effectieve en efficiënte aanpak van de erosieproblematiek, zonder dat de verplichte controles met eventuele verminderde uitbetalingen als gevolg, in het kader van de randvoorwaarden als een bedreiging worden ervaren. Dat zou immers heel spijtig zijn. Verder zullen beide administraties actiever en duidelijker communiceren aan alle actoren wat een controle op de randvoorwaarden inhoudt, wat de resultaten zijn van dergelijke jaarlijkse controles en hoe misverstanden vermeden kunnen worden. Het is dus een bijkomende inspanning die de beide administraties zullen leveren.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik meen dat het vooral belangrijk is dat in de inspanningen die de landbouwers leveren op het vlak van milieu en natuur, en die we allemaal ook aanmoedigen, geen tegenstrijdigheden ontstaan die afgestraft zouden kunnen worden. Uit uw antwoord leid ik af dat dat niet het geval is en dat er uitzonderingen kunnen worden toegestaan als er een tegenstrijdigheid zou bestaan tussen de voorwaarden van de beheersovereenkomst en de randvoorwaarden.

Het is ook positief dat er meer nadruk wordt gelegd op de communicatie om misverstanden te vermijden. Misschien kan daarin ook worden opgenomen op basis van welke criteria de inspectiediensten zich baseren als ze op het terrein gaan, want als ik goed ben geïnlicht, is het niet altijd even duidelijk op basis van welke criteria de inspectiediensten van ALV zich baseren bij de controles. Ik veronderstel dat dit kan worden opgenomen in de verduidelijking.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, ook ik wil u bedanken voor uw antwoord. Ik meen dat het positief is dat er tussen beide administraties een goede samenwerking komt, want dat kan dit project alleen ten goede komen, en dat de communicatie en de informatie verder verduidelijkt worden, ook ten aanzien van de erosiecoördinatoren.

Ik heb nog een klein vraagje. De distelbestrijding is nu vervat in federale wetgeving. Er zou in 2005 een advies geformuleerd zijn door het Instituut voor Natuurbehoud over de wijziging van de wetgeving inzake distelbestrijding omdat blijkbaar enkel de akkerdistel een groot probleem zou zijn. Zijn er contacten met de federale overheid om die wetgeving aan te passen, of is er nog geen actie ondernomen en kan dat alsnog gerealiseerd worden?

Minister-president Kris Peeters: De laatste tijd hebben we daar niet zoveel over gehoord. We zullen naar aanleiding van uw vraag eens bekijken of het niet wijs zou zijn om zo'n contact te leggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■